

Vybrané aspekty násilia páchanom na ženách v online prostredí

Mgr. Michaela Kiššová, PhD.

Abstrakt:

Násilie páchané na ženách je celosvetovo vykonávané bez rozdielu veku, náboženského vyznania, sociálneho statusu, zamestnania či vzdelania. Jediným atribútom je nerovnocennosť a porušovanie práv žien vo všetkých oblastiach súkromného, spoločenského či profesionálneho života. V predkladanej práci sa autorka špecificky zameriava na násilie páchané na ženách v online priestore so zameraním najmä na sexuálne násilie. Autorka vymedzuje vybrané konania z kriminologického hľadiska s poukázaním na aktuálne prípady a výskumy v predmetnej problematike.

Kľúčové slová: násilie, žena, rodovopodmienené násilie, online.

Abstract:

Violence against women is perpetrated worldwide regardless of age, religious affiliation, social status, employment, or education. The only common factor is inequality and the violation of women's rights in all areas of private, social, and professional life. In this paper, the author focuses specifically on violence against women in the online space, with a particular emphasis on sexual violence. The author defines selected acts from a criminological perspective, referring to current cases and research on the subject.

Key words: violence, woman, gender-based violence, online.

Úvod

Násilie páchané na ženách môže mať viacero foriem od fyzického cez psychické, ekonomické až po sexuálne násilie. V rámci vymedzenia tohto násilia vychádzame z pojmu rodovo podmienené násilie, ktoré je charakterizované ako *„násilie na ženách je formou diskriminácie a porušovaním ich základných slobôd a práv. Zahrňa všetky násilné činy na ženách, ktoré spôsobujú alebo môžu mať za následok fyzickú, sexuálnu, psychologickú alebo hospodársku ujmu alebo utrpenie žien, vrátane hrozieb takýchto činov, nátlaku alebo*

svojvoľného zbavenia slobody, bez ohľadu na to, či sa vyskytujú vo verejnom alebo súkromnom živote. Rodovo podmienené násilie zahŕňa formy násilia, akým je násilie páchané blízkou osobou, sexuálne násilie (vrátane znásilnenia, sexuálneho útoku a obťažovania), psychologické a ekonomické násilie, obchodovanie so ženami, nútená prostitúcia, otroctvo a rôzne formy škodlivých praktík ako manželstvo maloletých a/alebo manželstvo vynútené násilím, mrzačenie ženských pohlavných orgánov, zločiny spáchané v mene tzv. cti, nútené potraty, nútené tehotenstvo a nútená sterilizácia. Rodovo podmienené násilie na ženách je založené na hierarchických a nerovných štrukturálnych mocenských vzťahoch, ktoré sú založené na rodových normách súvisiacich s kultúrou. Takisto odhaľuje dominanciu v symbolickom a kultúrnom poriadku a často sa prejavuje priamym násilím. Toto vymedzenie poukazuje na skutočnosť, že násilie páchané na ženách je založené na rode, pričom jeho cieľom je zviditeľniť historickú nerovnováhu medzi ženami a mužmi a snažiť sa zachytiť represívny model nútenej kontroly, ktorá zbavuje ženy základných slobôd.“¹

Na základe danej definície môžeme vidieť rozsiahlosť konaní, ktoré sú páchané na ženách bez vekového obmedzenia t.j. počas celého života ženy. Vo viacerých prípadoch je možné, že dané konania sú páchané iba v reálnom živote na ženách, ako napríklad mrzačenie ženských pohlavných orgánov, nútené potraty, nútené tehotenstvo a nútená sterilizácia, avšak nátlak je možný na ženy aj v online priestore, aby sa daným konaniam podrobili. Z čoho vyplýva, že online prostredie vytvára hrozbu pre ženy, aj keď sa niekedy môže zdať menej ohrozujúce v prípade páchania násilia.

S online prostredím je neodmysliteľne spojené aj používanie informačných a komunikačných technológií. Násilie v kybernetickom priestore môže spôsobovať následok ako „umlčovanie žien a brániť ich účasti na spoločenskom živote za rovnakých podmienok, aké majú muži. Používanie informačných a komunikačných technológií nesie aj riziko jednoduchého, rýchleho a rozsiahleho šírenia niektorých foriem kybernetického násilia ako napríklad verejné sprístupňovanie a šírenie obrázkov, videí alebo podobných materiálov zobrazujúcich sexuálne explicitné aktivity alebo intímne časti tela nejakej osoby bez súhlasu osoby, kybernetického nebezpečného prenasledovania, kybernetického obťažovania, podnecovanie k násiliu a nenávisti.“²

¹ EUROPEAN INSTITUTE FOR GENDER EQUALITY. 2025. *Gender-based violence against woman*. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1312?language_content_entity=en.

² SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/1385 zo dňa 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj?locale=sk>.

Okrem uvedených konaní je možné pri násilí páchanom na ženách v online priestore využívať aj nástroje umelej inteligencie, ktoré pomerne jednoducho na základe existujúcich rodových predsudkov umožňujú šírenie násilia aj ďalej v spoločnosti. Globálny prieskum zistil, že 38 % žien má osobné skúsenosti s online násilím a 85 % žien bolo svedkami digitálneho násilia páchaného na iných.³ Za každým týmto číslom je skutočná žena, ktorá sa stala obeťou a trpela reálnymi následkami, ktoré zasiahli a ovplyvnili jej život.

Príchod technológií dramaticky zmenil spôsob, akým je sexuálne násilie páchané a prežívané. Na základe týchto informácií z viacerých odborných zdrojov sme sa rozhodli v ďalších častiach práce venovať pozornosť vybraným formám násilia, ktoré je páchané na ženách v online priestore so zameraním sa na sexuálne násilie a to konkrétne sexting bez súhlasu, kyberflashing, sexuálne vydieranie a morfing.

Sexting bez súhlasu (nekonsenzuálny sexting)

Sexting môžeme definovať ako konsenzuálnu výmenu sexuálneho obsahu, vrátane explicitných textových správ, nahých fotografií alebo videí pomocou elektronických prostriedkov. Zároveň môžeme vidieť, že sexting je medzi mladými dospelými čoraz bežnejší. Špecifické znepokojenie sa týka potencionálnych sociálnych a právnych dôsledkov nekonsenzuálneho šírenia sextu.⁴

Sexting bez súhlasu zahŕňa keď sú sexty⁵ prijaté alebo preposlané bez súhlasu pôvodného odosielateľa. Metaanalýza Moriho a kolektívu (2020) odhalila, že 15 % začínajúcich dospelých preposlalo sext inej osoby bez jej súhlasu. V súlade s tým Clancy a kolektív (2019) zistili, že 1 z 5 dospelých v ich skúmanej vzorke sa zapojil do sextingu bez súhlasu a šírenie považovali za relatívne neškodné a zábavné. Dalo by sa tvrdiť, že skúsenosť s prijatím sextu, ktorý bol preposlaný bez súhlasu pôvodného odosielateľa, môže zvýšiť pravdepodobnosť, že niekto sám takýto sext prepošle.⁶

³ UN WOMAN. 2025. *AI- power online abuse: How AI is amplifying violence against woman and what can stop it*. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.unwomen.org/en/articles/faqs/ai-powered-online-abuse-how-ai-is-amplifying-violence-against-women-and-what-can-stop-it>.

⁴ CLANCY, E. M., KLETTKE B., , HALLFORD D.J. 2019. *The dark side of sexting – Factors predicting the dissemination of sexts*, In: Computers in Human Behavior, Vol. 92, 2019, ISSN 0747-5632. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.11.023>.

⁵ Sext môžeme preložiť ako správa sexuálneho charakteru alebo aj ako digitálna intímna správa.

⁶ SCHOKKENBROEK, J.M., PONNET, K., VAN OUYTSEL J., WALRAVE M., HARDYNS, W. 2023. *Receive, forward, repeat: The link between sexting intention, sexting attitudes, and non-consensual sexting behaviours*. In: Telematics and Informatics, Vol. 84, 2023, 102036, ISSN 0736-5853, [cit. 02. 11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1016/j.tele.2023.102036>.

Nekonsenzuálny sexting môže byť dokonca považovaný za formu medziľudského násillia. Zistilo sa, že úloha súhlasu je dôležitá pri pochopení škôd s iným sexuálnym správaním a mohla by byť aj kritickým faktorom aj pri pochopení a diferenciaciách foriem šírenia sextu. Predchádzajúce vyšetrovania vplyvu núteného odosielania a nechceného prijímania obrázkov zistili, že nekonsenzuálne, vynútené alebo nežiadúce formy sextingu sa zdajú byť s najväčšou pravdepodobnosťou spojené so psychologickou tiesňou obeť. Okrem tohto poznatku považujeme za potrebné uviesť, že ženy majú tendenciu niesť zvýšené riziko výskytu nekonsenzuálneho sextingového správania, vrátane prijímania nechcených sextov a nútenia posielat' sexty ako muži. Niektoré štúdie tiež zistili, že ženy majú väčšiu pravdepodobnosť, že si nechajú distribuovať vlastné sexty bez ich súhlasu, zatiaľ čo iné neuvádzajú žiadny rodový rozdiel vo viktimizácii šírením.⁷

V európskych krajinách boli dievčatá viac rozrušené z prijímania sextov ako chlapci, zatiaľ čo chlapci boli výrazne šťastnejší bez ohľadu na vek. Podobne Reed a kolektív poznamenal, že dievčatá s väčšou pravdepodobnosťou hlásili negatívnu reakciu, keď ich partner pri nadväzovaní vzťahu požiadal o sext.⁸

Kyberflashing

Kyberflashing môžeme chápať ako podmnožinu nekonsenzuálneho sextingu a do slovenčiny prekladá ako nevyžiadané posielanie intímnych (sexuálnych) obrázkov, niekedy sa tiež uvádza ako digitálny sexuálny exhibicionizmus.

Kyberflashing je akt, alebo situácia, kedy osoba pošle nechcené alebo nevyžiadané obrázky alebo videá pornografického či sexuálneho charakteru inej osobe. V porovnaní s inými formami zneužitia intímnych fotografií, kde je obeťou subjekt obrázka. Pri kyberflashingu nie je obeť subjekt obrázka, ale skôr príjemca obrázka či videa. Zvyčajne sa posielanie obrázkov či videí realizuje prostredníctvom sociálnych sietí, zoznamovacích aplikácií, textových správ alebo cez Bluetooth, ako je napríklad Apple Airdrop.⁹

⁷ CLANCY E M, HALLFORD D, MARCH E, HOWARD D, TOUMBOUROU JW, KLETTKE B. 2023. *The Role of Consent and Motivations in Sext Dissemination*. IN: *Interpers Violence*. 2023 Aug;38(15-16):9315-9342. [cit. 04. 11.2025]. [online]. Dostupné na internete: doi: 10.1177/08862605231163886.

⁸ LEBEDÍKOVÁ, M. Š., OLVEIRA-ARAUJO, R., SUBRAHMANYAM, K., ŠMAHEL, D. 2025. *Individual factors of expected and unexpected sexting and the subsequent feelings: A nationally representative study in adolescents*. In: *New Media and Society*, Vol.27 (5). [cit. 04. 11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/14614448251333731>.

⁹ WHITE, G. R. 2022. *Cyberflashing and Deepfake Pornography*. [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.niassembly.gov.uk/globalassets/documents/raise/publications/2017-2022/2022/justice/0122.pdf>.

Aktuálne k danej problematike existuje iba málo výskumov zameraných na profiláciu páchatel'a kyberflashingu. Napriek tomu môžeme povedať, že Agentúra OSN pre ženy v Spojenom kráľovstve uvádza, že 41 % až 48 % žien starších ako 18 rokov dostalo v uplynulo roku (2023) nevyžiadaný obrázok sexuálneho obsahu. Podľa britskej vlády približne 76 % žien vo veku 12 až 18 rokov zažilo kyberflashing. Z uvedených štatistických informácií môžeme aspoň sčasti profilovať obeť kyberflashingu, ktorým sú z hľadiska pohlavia ženy.¹⁰ Kyberflashing sa javí ako rodovo podmienená forma násillia, pričom polovica žien dostala aspoň jeden nevyžiadaný sexuálny obrázok v porovnaní s iba jednou štvrtinou mužov.¹¹

Následne chceme poukázať na to, že kyberflashing stal trestným činom od 31. januára 2024 v Anglicku. Prvou osobou, ktorá bola odsúdená za trestný čin kyberflashing v Anglicku a Walese bol registrovaný ako sexuálny deviant Nicolas Hawkes¹² (39 ročný). Tento páchatel' poslal nevyžiadané fotografie svojho penisu počas erekcie 15. ročnému dievčaťu a žene. Žena si urobila snímku obrazovky z obrázka cez WhatsApp a muža nahlásila polícii. Muž bol odsúdený na celkovo 66 týždňov odňatia slobody, z čoho 52 týždňov bol odsúdený za trestný čin súvisiaci s kyberflashingom. Taktiež mu bol udelený zákaz priblíženia sa na desať rokov a príkaz na predchádzanie sexuálnemu obťažovaniu na pätnásť rokov. Zástupkyňa hlavného korunného prokurátora pre CPS East of England, uviedla, že „rovnať ako tí, ktorí sa dopustia neslušného obťažovania vo fyzickom svete, môžu očakávať, že budú čeliť následkom, rovnať by mali čeliť aj páchatelia, ktorí páchajú svoje trestné činy online, skrývanie sa za obrazovkou Vás pre zákonom neskrýje.“¹³

Práve tento prípad hodnotíme ako výrazný posun pre obeť kyberflashingu. Taktiež v Anglicku je aj ďalšia forma ochrany obetí online sexuálneho násillia a to v prípadoch, keď sa osoby stanú obeťami kyberflashingu a zneužívania založeného na obrázkoch majú podľa zákona o sexuálnych trestných činoch doživotnú anonymitu od okamihu, keď trestný čin nahlásia.

¹⁰ FRENCH, M. 2024. *What is cyberflashing?* [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.medicalnewstoday.com/articles/cyberflashing>.

¹¹ SPARKS, B., STEPHENS, S., TRENDLELL, S. 2023. *Image-based sexual abuse: Victim-perpetrator overlap and risk-related correlates of coerced sexting, non-consensual dissemination of intimate images, and cyberflashing*, In: *Computers in Human Behavior*, Vol. 148, 2023, ISSN 0747-5632, [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107879>.

¹² Nicolas Hawkes je registrovaný sexuálnym delikventom do novembra 2033 z dôvodu, že v roku 2023 bol odsúdený a dostal trest odňatia slobody za sexuálnu aktivitu s dieťaťom mladším ako 16 rokov.

¹³ CROWN PROSECUTION SERVICE. 2024. *Prison sentence in first cyberflashing case*. [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.cps.gov.uk/east-england/news/prison-sentence-first-cyberflashing-case>.

Zároveň zavedenie trestného činu kyberflashingu a odsúdenie páchatel'ov považujeme za ďalšiu možnosť na odradenie potencionálnych páchatel'ov, ktorí do tohto obdobia v Anglicku neboli za tento trestný čin stíhaní.

V rámci krajín Európskej únie bola prijatá nová a prvá úniová smernica zameraná na boj proti násiliu na ženách a domácemu násiliu, v ktorej sú jasne vymedzené aj konania, ktoré môžeme zaradiť do oblasti kyberflashingu. Považujeme za potrebné otvárať tieto otázky aj keď sa dotýkajú pomerne často tabuizovanej témy.

Sexuálne vydieranie (sextortion)

Sexuálne vydieranie je pomerne rozšírená a škodlivá forma nátlaku, ktorá sa týka vyhrážania sa, že jedna osoba bude zdieľať nahé alebo sexuálne obrázky druhej osoby s cieľom ju prinútiť splniť určité požiadavky. Požiadavky môžu zahŕňať viaceré formy od peňažnej platby cez poslanie ďalších intímnych obrázkov či účasti na sexuálnych aktoch. Tento vzorec správania zahŕňa na jednej strane dodržiavanie pravidiel a na druhej strane pocit moci a kontroly. Sexuálne vydieranie je považované za formu rodovo podmieneného násillia.¹⁴

Cieľom tohto správania je obťažovať obeť, taktiež ju aj zahanbiť ale najmä získať nad ňou kontrolu. Sexuálne správanie je mimoriadne vykorisťujúce správanie, ktoré spôsobuje obeti značnú psychologickú ujmu.¹⁵

Páchatelia sexuálneho vydierania môžu byť jednotlivci ako aj organizované skupiny. Páchatel'ov jednotlivcov môže obeť poznať, keďže nimi môžu byť bývalí intímni partneri. V tomto prípade ich cieľom je udržať obeť vo vzťahu prostredníctvom sexuálneho vydierania a nátlaku, že zverejnia jej intímne fotografie. Prípadne aby obeť nemohla prevziať starostlivosť o deti alebo rodičovskú zodpovednosť, taktiež sa páchatelia snažia sa domáhať intervenčného príkazu. Páchatel'mi jednotlivcami môžu byť aj neznáme osoby, ktoré si vybudujú k obeti dôveru, aby mu poslala intímne fotografie a následne aby obeť mohol vydierať. Taktiež páchatel'mi môžu byť aj organizované skupiny, pri nadväzovaní vzťahu s obeťou páchatel' predstiera, že je niekým iným a naláka obeť, aby zdieľala intímne fotografie. Následne ju páchatel' sexuálne vydiera za účelom finančného prospechu pre seba.¹⁶ Zároveň sa častejšie objavujú aj prípady, keď sa prostredníctvom interaktívnych deepfakeov boti, ktorí sa vydávajú

¹⁴ RAY, A., HENRY, N. 2024. *Sextortion: A Scoping Review*. In: Trauma, Violence and Abuse, Vol. 26 (1). [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/15248380241277271>.

¹⁵ UNICEF. *Alica v krajine za obrazovkou*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2025/07/Alice-in-cyberland-SK-digital.pdf>.

¹⁶ RAY, A., HENRY, N. 2024. *Sextortion: A Scoping Review*. In: Trauma, Violence and Abuse, Vol. 26 (1). [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/15248380241277271>.

za ľudí začínajú online konverzácie so ženami a dievčatami, ktoré nevedia, že interagujú s botom. Prax ukazuje, že sa objavujú na zoznamovacích portáloch a lákajú ženy a dievčatá k odhaleniu súkromných informácií, či intímnych fotografií.¹⁷

Na základe predchádzajúcich charakteristík uvádzame jeden prípad sexuálneho vydierania, ktorý sa odohral v roku 2024 v Severnom Írsku. Páchateľom bol 26 ročný študent, ktorý kontaktoval svoje obete prostredníctvom aplikácií ako Snapchat a Instagram a vydával sa za dospievajúce dievča. Od svojich obetí žiadal obnažené fotografie či sexuálne aktivity prostredníctvom webkamery alebo mobilného telefónu. Požadované sexuálne aktivity zahŕňali aj incest či zoofiliu. Následne tieto intímne fotografie a videá zdieľal s ďalšími užívateľmi internetu. Páchateľ obete následne vydieral. Obete boli kontaktované od roku 2013 do roku 2019 a mali od 10 do 16 rokov. Páchateľ vydieral aj ročnú Cimarron Thomasovú zo Západnej Virgínie, ktorá ho štyri dni prosila, aby neposiela jej otcovi sexuálne fotografie. Keď odmietla jeho požiadavky a to zapojiť do sexuálneho aktu svoju sestru, tak sa vyhrážala samovraždou a páchateľ jej povedal aby odrátavala od 20 do 1 do až do svojej smrti. Cimarron sa zastrelila otcovou zbraňou. Páchateľ bol odsúdený za 185 trestných činov, ale PSNI uviedla, že na celom svete môže byť až 3 500 obetí.¹⁸

Výskum od viacerých odborníkov ukázal, že dopady a škody spôsobené sexuálnym vydieraním môžu významne zmeniť život obete. Obete často zažívajú strach, poníženie, hanbu a sebaobviňovanie, čo sa môže prejavovať ako depresia, úzkosť, samovražedné myšlienky a sebapoškodzovanie. Na základe uvedeného prípadu môžeme vidieť, že obete môžu až spáchať samovraždu, keďže nevidia východisko zo sexuálneho vydierania. Obete sexuálneho vydierania tiež môžu byť finančne poškodené. Taktiež sa môžu prejavovať aj sociálne následky, ktoré sa prejavujú v zhoršení a narušení vzťahov s rodinou a priateľmi, či v zmene zamestnania alebo kariérnej a životnej cesty.¹⁹

Jedna z možností ako hovoriť verejne o pomerne zložitej téme, akou je sexuálne vydieranie je prostredníctvom otvorenej petície. Takúto formu zvolila aj organizácia otvorila Amnesty International v rámci územia Slovenskej republiky. Obsah petície je na obrázku č. 1.

¹⁷ UN WOMAN. 2025. *AI-power online abuse: How AI is amplifying violence against woman and what can stop it*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.unwomen.org/en/articles/faqs/ai-powered-online-abuse-how-ai-is-amplifying-violence-against-women-and-what-can-stop-it>.

¹⁸ THE IRISH TIMES. 2024. *The horrific online crimes of Alexander McCartney, and the questions the raise for the PSNI*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.irishtimes.com/crime-law/2024/10/25/alexander-mccartney-preyed-from-age-16-on-young-girls-online/>.

¹⁹ RAY, A., HENRY, N. 2024. *Sextortion: A Scoping Review*. In: Trauma, Violence and Abuse, Vol. 26 (1). [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/15248380241277271>.

VYZÝVAME GOOGLE, ABY CHRÁNIL OSOBY, KTORÉ ZAŽILI SEXUALIZOVANÉ NÁSILIE V ONLINE PRIESTORE

Slovenská republika, akcia začala 21.3.2023, petícia je stále aktívna

Tisíce žien a dievčat boli počas uplynulých rokov donútené vydieraním alebo zmanipulované k tomu, aby predátorom na internete poslali fotografie či videá so sexuálnym obsahom, prípadne ich fotografie a videá boli odcudzené alebo zneužívané ľuďmi, ktorí im boli v minulosti blízki. V prípadoch, keď spoločnosti prevádzkujúce online platformy tento obsah rýchlo nezmažú, preživšie obťažovania a sexualizovaného násillia na internete zažívajú ďalšie zneužívanie, a to často aj potom, ako boli páchatelia týchto trestných činov postavení pred spravodlivosť. Jednou zo spoločností, ktoré v tejto oblasti nespravili dosť, je aj Google.

Mnohé technologické spoločnosti zlepšili systém nahlasovania sexuálneho obťažovania a násillia online, aby chránili preživšie a preživších. Jeden z najväčších online gigantov, spoločnosť Google, však nepostupuje dostatočne rýchlo a efektívne a tým svoje používateľstvo vystavuje riziku.

Systém nahlasovania sexuálneho obťažovania a násillia, ktorý ponúka spoločnosť Google, je nielen nedostatočný, ale ani nepoužíva konzistentné pravidlá a je nesmierne náročné sa v ňom orientovať, ako aj sledovať vývoj nahláseného prípadu. V dôsledku nedostatkov tohto systému nemajú preživšie a preživší prístup k rýchlym a transparentným reakciám a ich sexuálne explicitné fotografie či videá zostávajú na internete dlhšie, čím sa zvyšuje riziko, že sa rozšíria na ďalšie stránky a medzi viac používateľov.

Riešenie je pritom jednoduché: vytvoriť lepší systém nahlasovania, ktorý by rýchlo a efektívne reagoval na potreby preživších. K tejto zmene môže dôjsť iba v prípade, že to budeme žiadať spoločne. Ak sa nám podarí vyvinúť tlak na spoločnosť Google, aby zlepšila svoj systém nahlasovania, môžeme pomôcť ochrániť preživšie a preživších sexuálneho násillia na internete a zabrániť dlhodobému zhoršovaniu ich situácie.

Vyzvite spolu s nami spoločnosť Google, aby chránila ženy a dievčatá pred sexuálnym násillm online a aby tak dodržiavala vlastné politiky v oblasti ochrany ľudských práv.

[Prehľad všetkých prípadov](#)

Zdroj: Amnesty International²⁰

V rámci danej petície sú požadované nasledujúce štyri body. „Aby spoločnosť Google poskytla účinné a primerané ľudské zdroje na vytvorenie a zavedenie systému na nahlasovanie zneužívania súkromného obsahu, ktorý bude: 1. prioritizovať potreby preživších, 2. efektívne brániť šíreniu neželaného obsahu a zamedzí ďalšiemu násilliu a retraumatizácii preživších, 3. bude ľahko dostupný, prehľadný a jednoduchý na používanie vrátane sledovania stavu nahlásených prípadov a 4. bude efektívne fungovať vo všetkých jazykoch.“²¹

Do akej miery sa do nej pripojila verejnosť nevieme posúdiť, keďže s týmito informáciami disponuje iba daná organizácia a petícia je stále otvorená, aj keď bola vytvorená 21.03.2023, ale môžeme povedať, že je to pomerne ojedinelá petícia na území Slovenskej republiky ku danej odbornej téme.

²⁰ AMNESTY INTERNATIONAL. 2023. *Vyzývame Google, aby chránil osoby, ktoré zažili sexualizované násillie v online priestore*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://pripady.amnesty.sk/pripad/stopsexualnemunasiliuonline>.

²¹ AMNESTY INTERNATIONAL. 2023. *Vyzývame Google, aby chránil osoby, ktoré zažili sexualizované násillie v online priestore*. [cit. 02.12.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://pripady.amnesty.sk/pripad/stopsexualnemunasiliuonline>.

Morfining alebo transmogrifikácia²²

Medzi nové formy zneužívania žien patrí aj zneužívanie založené na obrázkoch. Podľa výskumu 90 až 95 % všetkých online deepfakov tvoria pornografické obrázky bez súhlasu, pričom približne 90 % zobrazuje ženy. V roku 2023 sa počet online deepfakov zvýšil o 550 % ako v roku 2019. Deepfake pornografia tvorí 98 % všetkých deepfakov a 99 % cieľových jedincov sú ženy.²³

Príkladom takéhoto konania je minuloročný prípad (2024), v ktorom vyšetrovanie zistilo, že tisícky slávnych osobností sa stali obeťami deepfake pornografie. Medzi obeť patrili herečky, televízne hviezdy, hudobníčky a YouTuberky, ktorých mená neboli zverejnené, a ktorých tváre boli pomocou umelej inteligencie prekryté pornografickým materiálom.²⁴

Deepfake obrázky a videá sú technologicky sofistikované produkty, ktoré vyzerajú alebo znejú realisticky. Dôležité je, že je veľmi ťažké a niekedy až nemožné dokázať, že deepfake sú skutočne falošné. Štúdie deepfake rodovo podmieneného násillia naznačujú aj sociálne a emocionálne dopady na obeť, ktorým to môže poškodiť reputáciu, vytvoriť problémy vo vzťahoch ako aj spôsobiť fyzické či duševné problémy ako je napríklad úzkosť a depresia.²⁵

Deepfake sa čoraz viac a prevažne zameriava na ženy. Laura Batesová sa vyjadrila k tomu, že „čiasťočne ide o koreň problému mizogýnie – ide o prevažne rodový problém a to, čo vidíme, je digitálny prejav väčšej offline pravdy: muži sa zameriavajú na ženy kvôli rodovo podmienenému násilliu a zneužívaniu“. ²⁶

V súčasnosti je výskum prevalencie, ako aj vzorcov, ktoré charakterizujú viktimáciu a páchanie deepfake, nedostatočný. Skúmanie viktimizácie rodovo podmieneného násillia

²² Morfining alebo transmogrifikácia je označovaný proces počas, ktorého sú „fotografie alebo videá upravované, prekryvané alebo spájané s cieľom vytvoriť tzv. deepfake snímky alebo videá a nahrat ich na obvykle pornografické platformy za účelom sexualizovania alebo poníženia obeť“. (UNICEF. *Alica v krajine za obrazovkou*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2025/07/Alice-in-cyberland-SK-digital.pdf>).

²³ UN WOMAN. 2025. *AI-power online abuse: How AI is amplifying violence against woman and what can stop it*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.unwomen.org/en/articles/faqs/ai-powered-online-abuse-how-ai-is-amplifying-violence-against-women-and-what-can-stop-it>.

²⁴ THE GUARDIAN. 2024. *Nearly 4,000 celebrities found to be victims of deepfake pornography*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.theguardian.com/technology/2024/mar/21/celebrities-victims-of-deepfake-pornography>.

²⁵ LAZARD, L., CAPDEVILA, R., TURLEY, E.L., GILFOYLE, K. AND STAVROPOULOU, N. 2025. *Deepfake Technology and Gender-Based Violence: A Scoping Review*. In: Trauma, Violence and Abuse. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/15248380251384271>.

²⁶ UN WOMAN. 2025. *AI-power online abuse: How AI is amplifying violence against woman and what can stop it*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.unwomen.org/en/articles/faqs/ai-powered-online-abuse-how-ai-is-amplifying-violence-against-women-and-what-can-stop-it>.

prostredníctvom deepfake sa často skúma prostredníctvom právneho alebo regulačného hľadiska, a nie psychologického alebo kriminologického.²⁷

Záver

Online svet ponúka množstvo možností ako si uľahčiť život, ale na druhej strane to uľahčuje aj páchanie určitých druhov kriminality, ktoré už predtým boli latentné a týmto spôsobom sa ich latentnosť prehlbuje.

Taktiež to môžeme vidieť aj v tom, ako uvádza Laura Bates „*keď páchatel domáceho násilia používa online nástroje na sledovanie a prenasledovanie obete, keď zneužívajúce pornografické deepfaky spôsobia, že obeť stratí prácu alebo prístup k deťom, keď online zneužívanie mladej ženy vedie k offline hanobeniu „prostitútky“ a ona odíde zo školy – toto je len niekoľko prípadov, ktoré ukazujú ako ľahko a nebezpečne sa digitálne zneužívanie prenáša do reálneho života.*“²⁸

Rodovo podmienené násilie páchané na ženách sa v súčasnosti objavuje v nových formách a podobách, ktoré znevažuje ženy a často popiera ich základné práva na slobodu a dôstojnosť. V tomto prípade je dôležité aby sa tvorili nové zákony a smernice, ktoré dávajú do popredia priority týkajúce sa predchádzania násilia páchanom na ženách aj v nových podobách, ktoré ich ohrozujú v globálnom meradle.

Zoznam bibliografických odkazov

AMNESTY INTERNATIONAL. 2023. *Výzývame Google, aby chránil osoby, ktoré zažili sexuálizované násilie v online priestore*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://pripany.amnesty.sk/pripad/stopsexualnemunasiliuonline>.

CLANCY, E. M., KLETTKE B., , HALLFORD D.J. 2019. *The dark side of sexting – Factors predicting the dissemination of sexts*, In: Computers in Human Behavior, Vol. 92, 2019, ISSN 0747-5632. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.11.023>.

²⁷ LAZARD, L., CAPDEVILA, R., TURLEY, E.L., GILFOYLE, K. AND STAVROPOULOU, N. 2025. *Deepfake Technology and Gender-Based Violence: A Scoping Review*. In: Trauma, Violence and Abuse. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/15248380251384271>.

²⁸ UN WOMAN. 2025. *AI-power online abuse: How AI is amplifying violence against woman and what can stop it*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.unwomen.org/en/articles/faqs/ai-powered-online-abuse-how-ai-is-amplifying-violence-against-women-and-what-can-stop-it>.

CLANCY E. M., HALLFORD D., MARCH E., HOWARD D., TOUMBOUROU JW., KLETTKE B. 2023. *The Role of Consent and Motivations in Sext Dissemination*. IN: *Interpers Violence*. 2023 Aug;38(15-16):9315-9342. [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: doi: 10.1177/08862605231163886.

CROWN PROSECUTION SERVICE. 2024. *Prison sentence in first cyberflashing case*. [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.cps.gov.uk/east-england/news/prison-sentence-first-cyberflashing-case>.

EUROPEAN INSTITUTE FOR GENDER EQUALITY. 2025. *Gender-based violence against woman*. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1312?language_content_entity=en.

FRENCH, M. 2024. *What is cyberflashing?* [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.medicalnewstoday.com/articles/cyberflashing>.

THE GUARDIAN. 2024. *Nearly 4,000 celebrities found to be victims of deepfake pornography*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.theguardian.com/technology/2024/mar/21/celebrities-victims-of-deepfake-pornography>.

LAZARD, L., CAPDEVILA, R., TURLEY, E.L., GILFOYLE, K. AND STAVROPOULOU, N. 2025. *Deepfake Technology and Gender-Based Violence: A Scoping Review*. In: *Trauma, Violence and Abuse*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/15248380251384271>.

LEBEDÍKOVÁ, M. Š., OLVEIRA-ARAUJO, R., SUBRAHMANYAM, K., ŠMAHEL, D. 2025. *Individual factors of expected and unexpected sexting and the subsequent feelings: A nationally representative study in adolescents*. In: *New Media a Society*, Vol.27 (5). [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/14614448251333731>.

RAY, A., HENRY, N. 2024. *Sextortion: A Scoping Review*. In: *Trauma, Violence and Abuse*, Vol. 26 (1). [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1177/15248380241277271>.

SCHOKKENBROEK, J.M., PONNET, K., VAN OUYTSEL J., WALRAVE M., HARDYNS, W. 2023. *Receive, forward, repeat: The link between sexting intention, sexting attitudes, and non-consensual sexting behaviours*. In: *Telematics and Informatics*, Vol. 84, 2023, 102036, ISSN 0736-5853, [cit. 10.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1016/j.tele.2023.102036>.

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/1385 zo dňa 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj?locale=sk>.

SPARKS, B., STEPHENS, S., TRENDLELL, S. 2023. *Image-based sexual abuse: Victim-perpetrator overlap and risk-related correlates of coerced sexting, non-consensual dissemination of intimate images, and cyberflashing*, In: Computers in Human Behavior, Vol. 148, 2023, ISSN 0747-5632, [cit. 04.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107879>.

THE IRISH TIMES. 2024. *The horrific online crimes of Alexander McCartney, and the questions they raise for the PSNI*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.irishtimes.com/crime-law/2024/10/25/alexander-mccartney-preyed-from-age-16-on-young-girls-online/>.

UN WOMAN. 2025. *AI- power online abuse: How AI is amplifying violence against woman and what can stop it*. cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.unwomen.org/en/articles/faqs/ai-powered-online-abuse-how-ai-is-amplifying-violence-against-women-and-what-can-stop-it>.

UNICEF. *Alica v krajine za obrazovkou*. [cit. 08.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2025/07/Alice-in-cyberland-SK-digital.pdf>.

WHITE, G. R. 2022. *Cyberflashing and Deepfake Pornography*. [cit. 02.11.2025]. [online]. Dostupné na internete: <https://www.niassembly.gov.uk/globalassets/documents/raise/publications/2017-2022/2022/justice/0122.pdf>.

Kontaktné údaje autora:

Mgr. Michaela Kiššová, PhD.

Akadémia Policajného zboru v Bratislave

Sklabinská č.1, 835 17 Bratislava, Slovenská republika

e-mail: michaela.kissova@akademiapz.sk